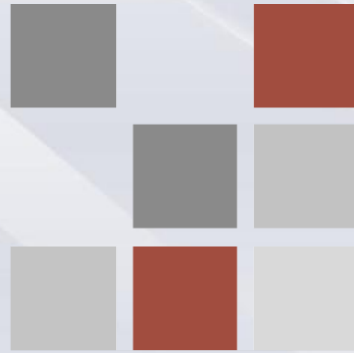

Predstavljajanje ISRD3 studije

Pravni fakultet
Sveučilišta u Zagrebu

Max Planck partnerska grupa
'Balkan Criminology'

Max Planck
Gesellschaft

BALKAN CRIMINOLOGY

www.balkan-criminology.eu • info@balkan-criminology.eu

ISRD₃ HRVATSKA PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

Doc. dr. sc. Anna-Maria Getoš

Voditelj Max Planck partnerske grupe • a.getos@balkan-criminology.eu

gđa Reana Bezić

Administrativni suradnik • r.bezic@balkan-criminology.eu

PREGLED IZLAGANJA

- općenito o ISRD i ISRD3 studiji
- provedba ISRD3 studije u Hrvatskoj
 - financiranje, upitnik, uzorkovanje, organizacija i provedba
 - iskustva iz Varaždina i Zagreba
- prvi rezultati za Varaždin
 - demografske karakteristike, obitelj i škola
 - viktimizacija
 - devijantno i delinkventno ponašanje
 - konzumiranje supstanci
- rasprava sa sudionicima

ISRD STUDIJA

općenito

- city based - 2 grada (uzorak nije nacionalan)
 - IRSD1 - 1990-1991 u 13 država
 - IRSD2 - 2005-2007 u 31 država
 - IRSD3 - 2013-2014 u oko 50 država
- 2 glavna cilja studije:
 1. zabilježiti i usporediti razlike, sličnosti i trendove u delinkventnom ponašanju i viktimizaciji među državama
 2. istražiti i provjeriti teorijska pitanja vezana uz maloljetničku delinkvenciju i viktimizaciju, s istovremenim zadržavanjem relevantnosti za potrebe kreiranja politike

ISRD3 STUDIJA

općenito i financiranje

- općenito o ISRD3 studiji
 - međunarodno (oko 50 država iz cijelog svijeta)
 - podaci za Hrvatsku se prikupljaju prvi puta
 - unaprijeđen IRSD upitnik
 - završetak prikupljanja podataka - kraj 2014. god.
- financiranje ISRD3 studije
 - nisu osigurana zajednička sredstva
 - sredstva za neke zemlje iz regije (BiH, Srbija, Kosovo i sl.)

ISRD3 STUDIJA

pregled modula

- 1. demografski podaci**
- 2. obitelj**
- 3. škola**
- 4. viktimizacija**
- 5. slobodno vrijeme**
- 6. stavovi**
- 7. devijantnost i delinkvencija**
- 8. konzumiranje supstanci**
- 9. transmisija normi/moralnost**
- 10. stavovi prema policiji**
- 11. bande**

ISRD3 STUDIJA U HRVATSKOJ

financiranje i potpora

- Varaždinska Županija, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu i sport, Pročelnik mr. sc. Miroslav Huđek
- Grad Varaždin, Upravni odjel za društvene djelatnosti, temeljem zaključka Gradonačelnika gosp. Gorana Habuša
- Pravni fakultet u Zagrebu
 - Uprava PFZ-a
 - kolege sa Studijskog centra socijalnog rada: prof. dr. sc. Marina Ajduković, prof. dr. sc. Ivan Rimac i gđa Jelena Ogresta
- Max Planck partnerska grupa
- istraživači volonteri (gosp. Vido, gđa Antolčić, gđa Bezić i doc.dr.sc. Getoš)
- studenti volonteri (62 seminarista: 31 VŽ; 31 ZG + 51 ZG)

ISRD3 STUDIJA U HRVATSKOJ

upitnik i pristanak

- zajednički engleski upitnik za sve ISRD3 sudionike
- hrvatska verzija ISRD3 upitnika
 - prijevod i tzv. back-translation te
 - usklađivanje s prijevodom u regiji
 - provjera u ciljnoj skupini
- Etički kodeks istraživanja s djecom
- odobrenje MZOS-a od 26.03.2013. god.
- pristanak ravnatelja škola
- aktivni pristanak roditelja

ISRD3 STUDIJA U HRVATSKOJ

uzorkovanje

- izbor 2 grada → Varaždin (blizina) i Zagreb
- Varaždin
 - sve osnovne škole i 3 srednje škole
 - pristanak ravnatelja, roditelja i ispitanika
- Zagreb
 - preklapanje s BECAN studijom (Balkan Epidemiological Study on Child Abuse and Neglect: www.becan.eu)
 - slučajni odabir osnovnih i srednjih škola (bez BECAN škola)
 - pristanak ravnatelja, roditelja i ispitanika

ISRD3 STUDIJA U HRVATSKOJ

organizacija i provedba studije

- organizacija studije
 - kontakt s jedinicama lokalne samouprave
 - obavijest i upit ravnateljima
 - prikupljanje pristanaka (škole i roditelji)
 - umnožavanje i distribucija upitnika
 - termini za anketiranje
- provedba studije
 - studenti volonteri
 - pedagozi i nastavnici

ISRD3 STUDIJA U HRVATSKOJ

iskustva iz Varaždina i Zagreba

- Grad Varaždin
 - centralna kontakt točka za osnovne škole
 - koordinacija i potpora
- Varaždinska županija
 - centralna kontakt točka za srednje škole
 - koordinacija i potpora
- Grad Zagreb - slaba potpora
- Zagrebačke osnovne i srednje škole - slab odaziv

ISRD3 STUDIJA U HRVATSKOJ

ukupni uzorak i 2. krug ZG studije

- 1207 ispitanika (853 VŽ; 354 ZG)
- krajem 2013. god. 2. krug ZG studije
 - osnovne škole:
 - OŠ Tina Ujevića
 - OŠ Špansko Oranice
 - I. OŠ Dugave
 - OŠ Jordanovac
 - OŠ Horvati
 - srednje škole:
 - XII. Gimnazija
 - IV. Gimnazija
 - Prirodoslovna škola V. Preloga
- pristanak ravnatelja i organizacija 2. kruga ZG studije

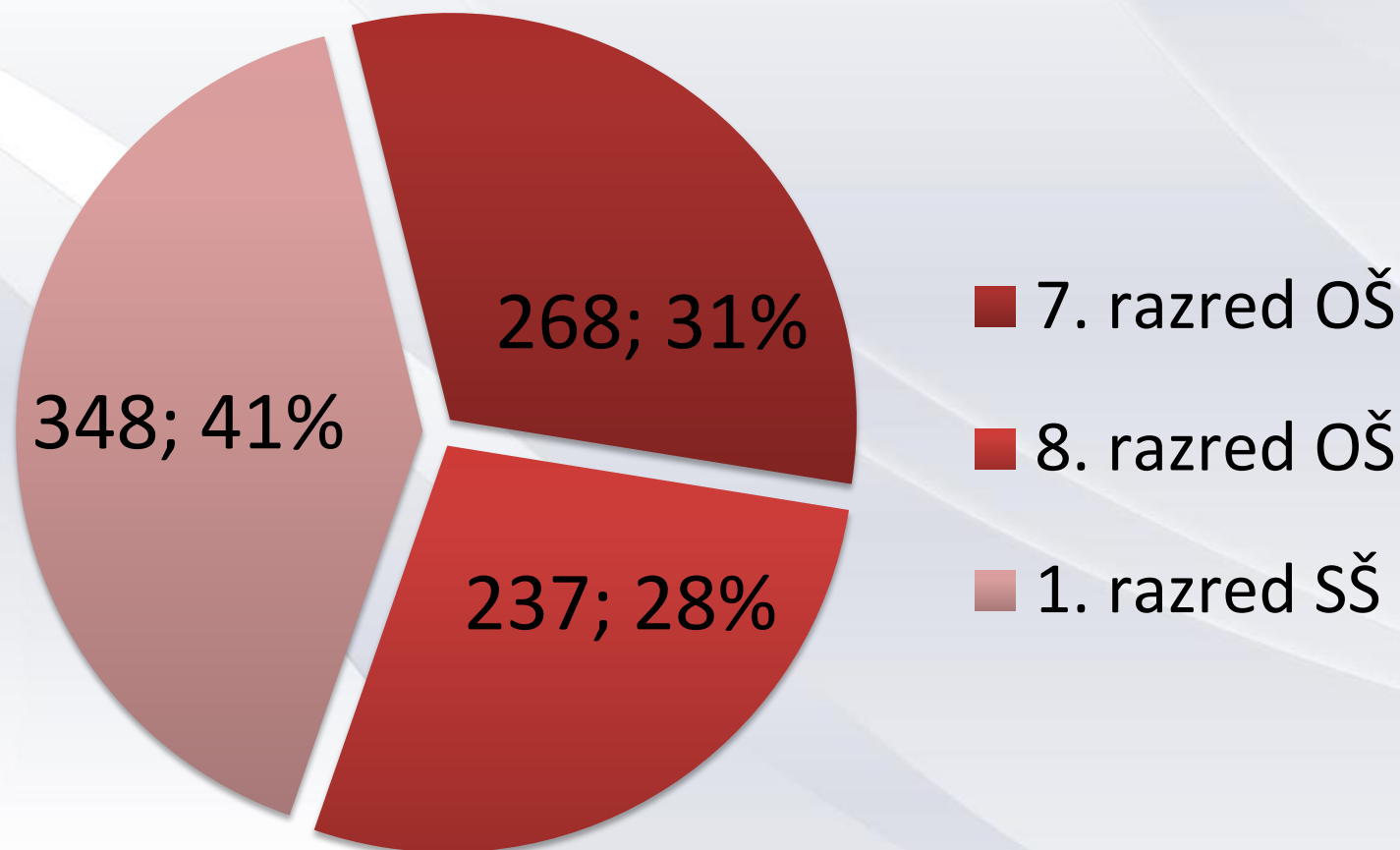

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

demografske karakteristike

- ukupni uzorak (853) i distribucija po razredima:

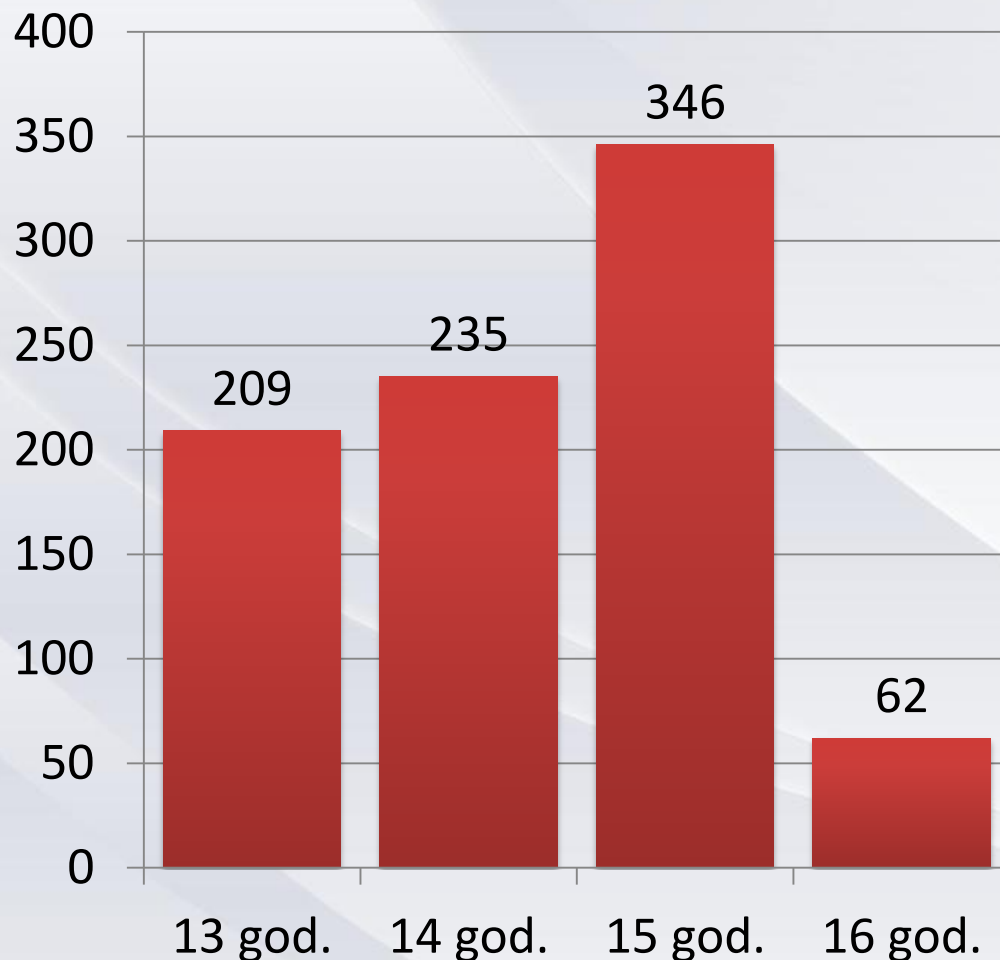
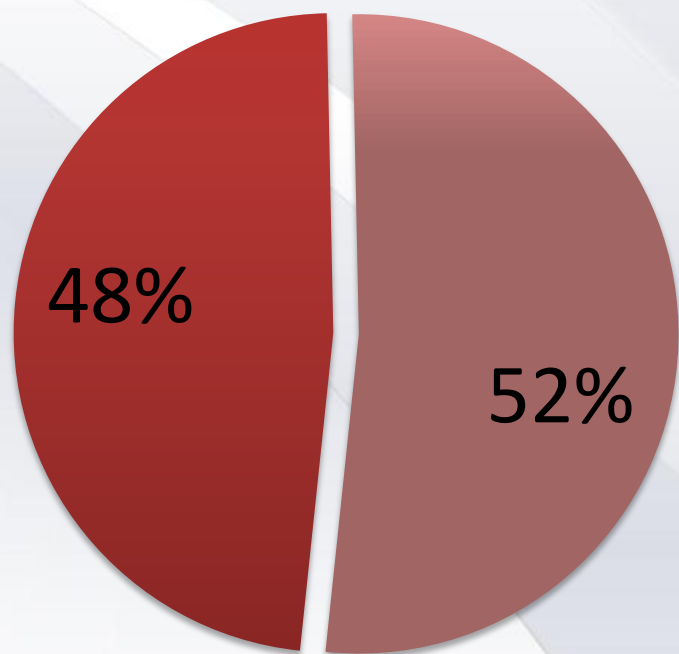

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

demografske karakteristike

■ spol i dob:

■ dječaci ■ djevojčice

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

demografske karakteristike

- **podrijetlo:** većina djece (98%) i roditelja rođena u RH (majke 93%; očevi 92,4%)
- **materinski jezik:** hrvatski (98,9%)
- **nacionalna pripadnost:** hrvatska (99,2%)
- **obiteljski status/sudjelovanje u odgoju:**
 - otac i majka → 92,6%
 - samo jedan roditelj → 6,3%
- **zaposlenost roditelja:** majke 82,6%, očevi 81,5%)
- **obiteljski izvori prihoda:** plaća (95,1%)

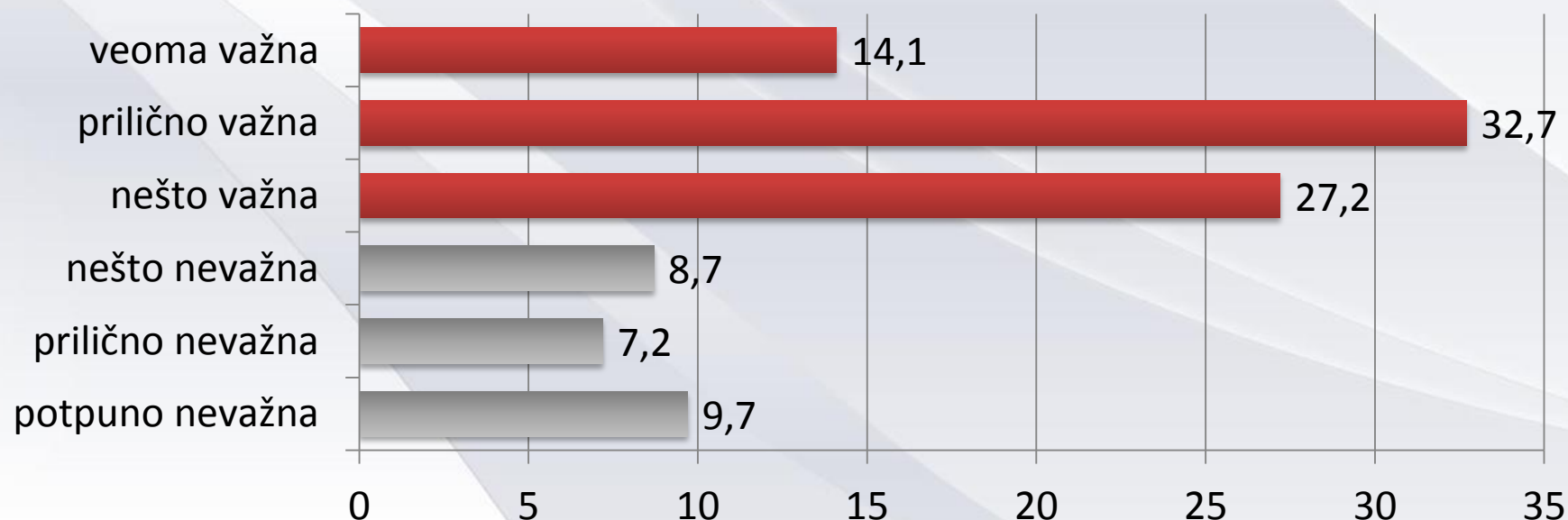

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

demografske karakteristike

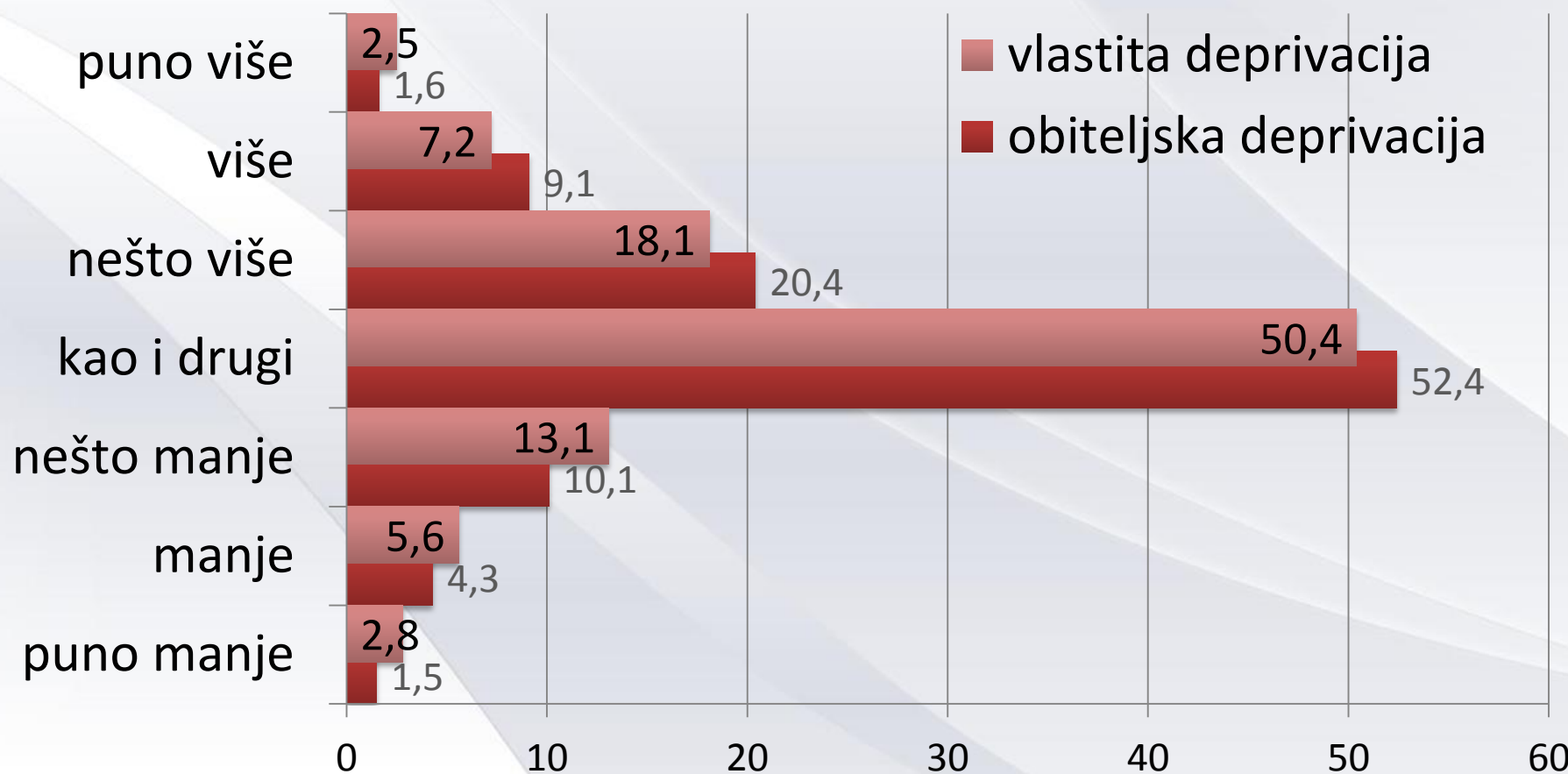
- vjerska pripadnost:
 - rimokatolici 88,6%
 - ateisti ili agnostici 9%
- važnost vjere u svakodnevnom životu (%):

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

demografske karakteristike

- percepcija vlastite i obiteljske deprivacije (%):

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

obitelj - skala roditeljske kontrole

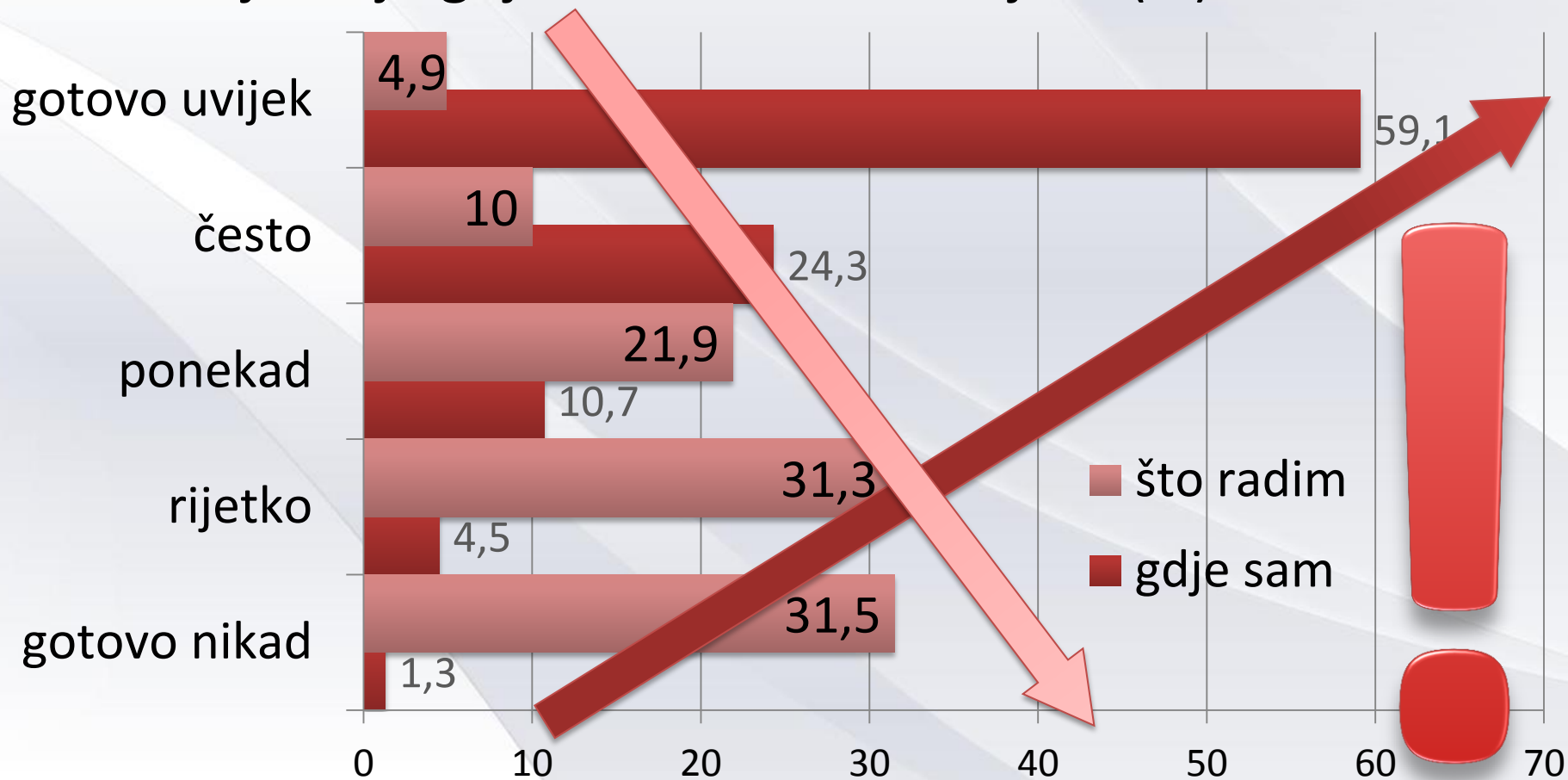
- postoje različite dimenzije roditeljskog nadzora
 - objektivni pokazatelji, ali i subjektivna percepcija djece
 - zanimaju nas moguće korelacije s delinkventnim ponašanjem
- skala roditeljske kontrole (Parental Control scale) se sastoji od 3 sub-skale:
 - skala roditeljske spoznaje (Parental Knowledge scale)
 - skala dječjeg otkrivanja (Child Disclosure scale)
 - skala roditeljskog nadzora (Parental Supervision scale) - nastoji uhvatiti stupanj aktivnog interesa roditelja za aktivnostima djece

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

obitelj - skala roditeljske spoznaje

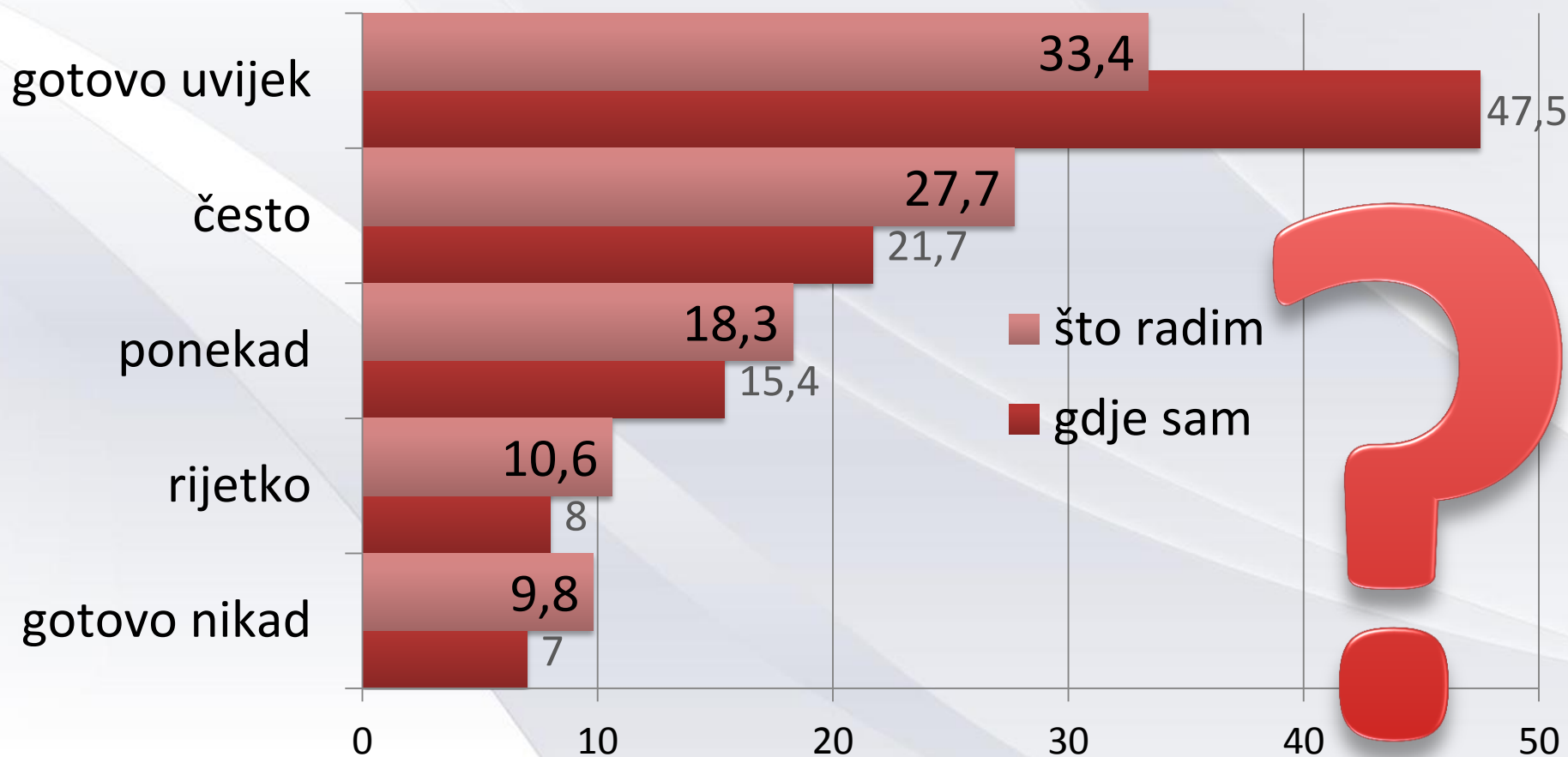
- roditelji znaju gdje su i što im rade djeca (%):

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

obitelj - skala dječjeg otkrivanja

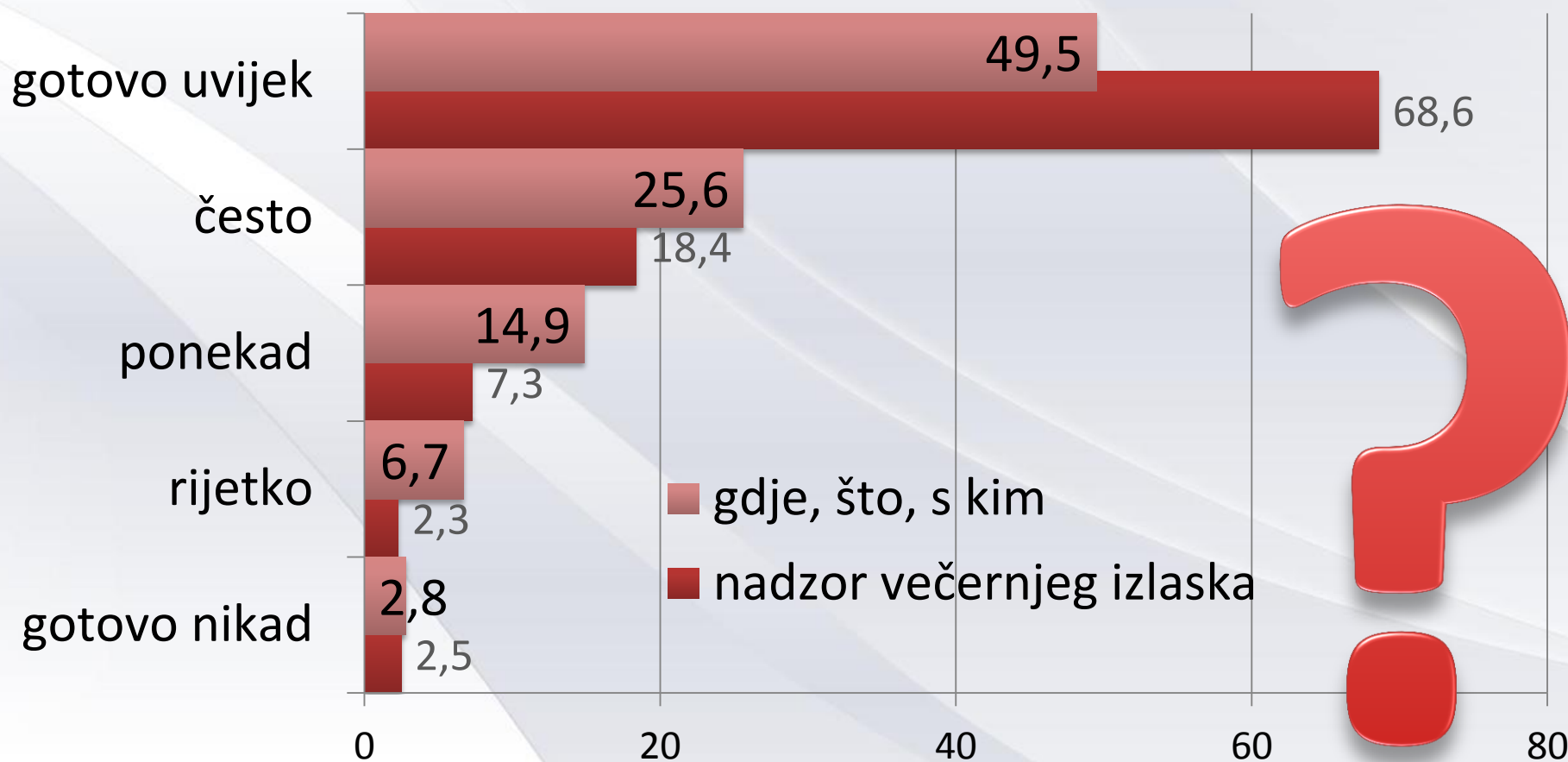
- djeca govore roditeljima gdje su i što rade (%):

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

obitelj - skala roditeljskog nadzora

- roditelji pitaju što/gdje/s kim i nadziru izlaske (%):

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

obitelj - skala roditeljske kontrole

- roditelji znaju gdje su i što im rade djeca
skala roditeljske spoznaje - suprotan trend
- djeca govore roditeljima gdje su i što rade
skala dječjeg otkrivanja - istosmjernan trend
- roditelji pitaju što/gdje/s kim i nadziru izlaske
skala roditeljskog nadzora - istosmjernan trend

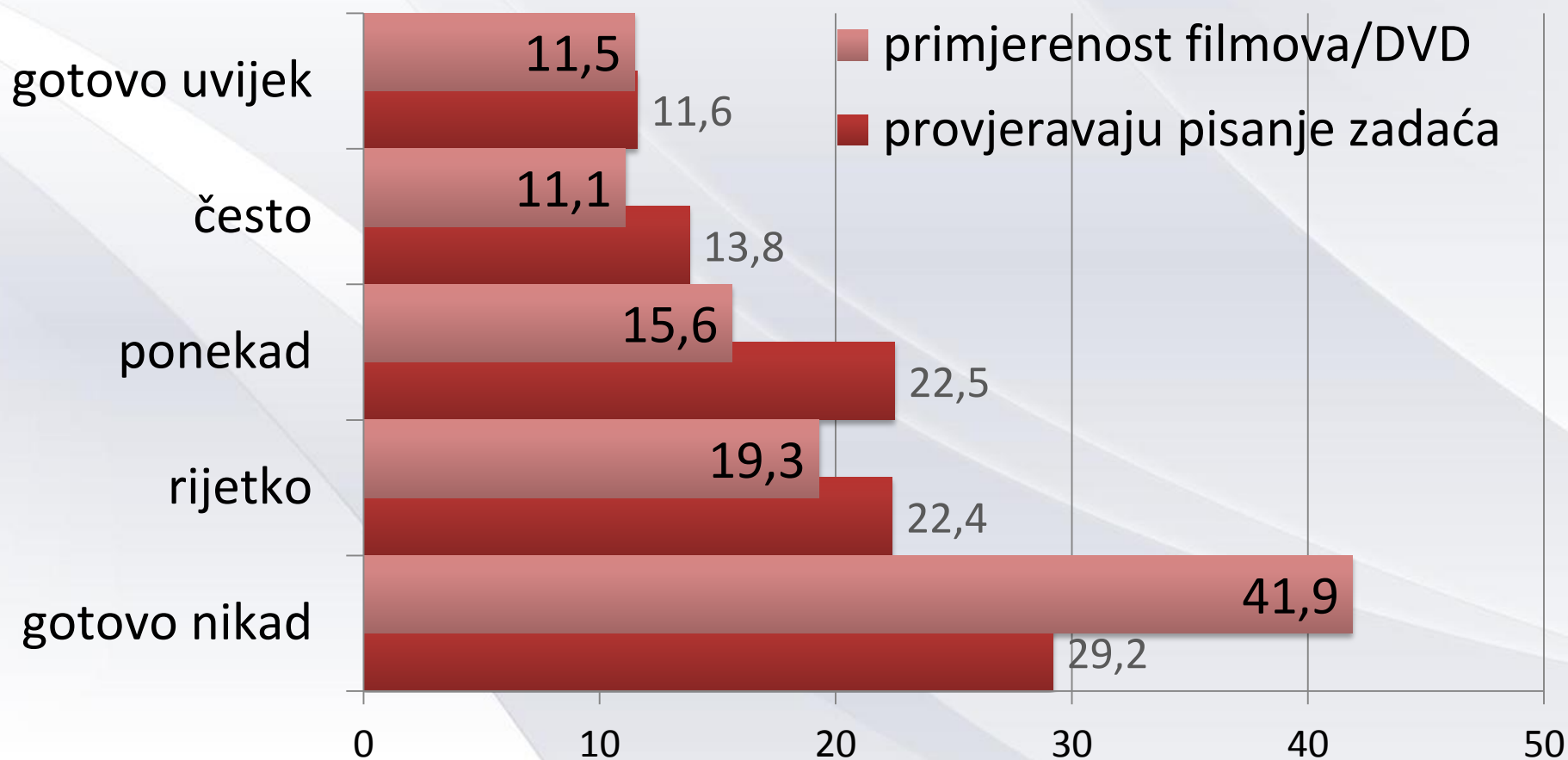
moguća
objašnjenja

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

obitelj - skala roditeljskog nadzora

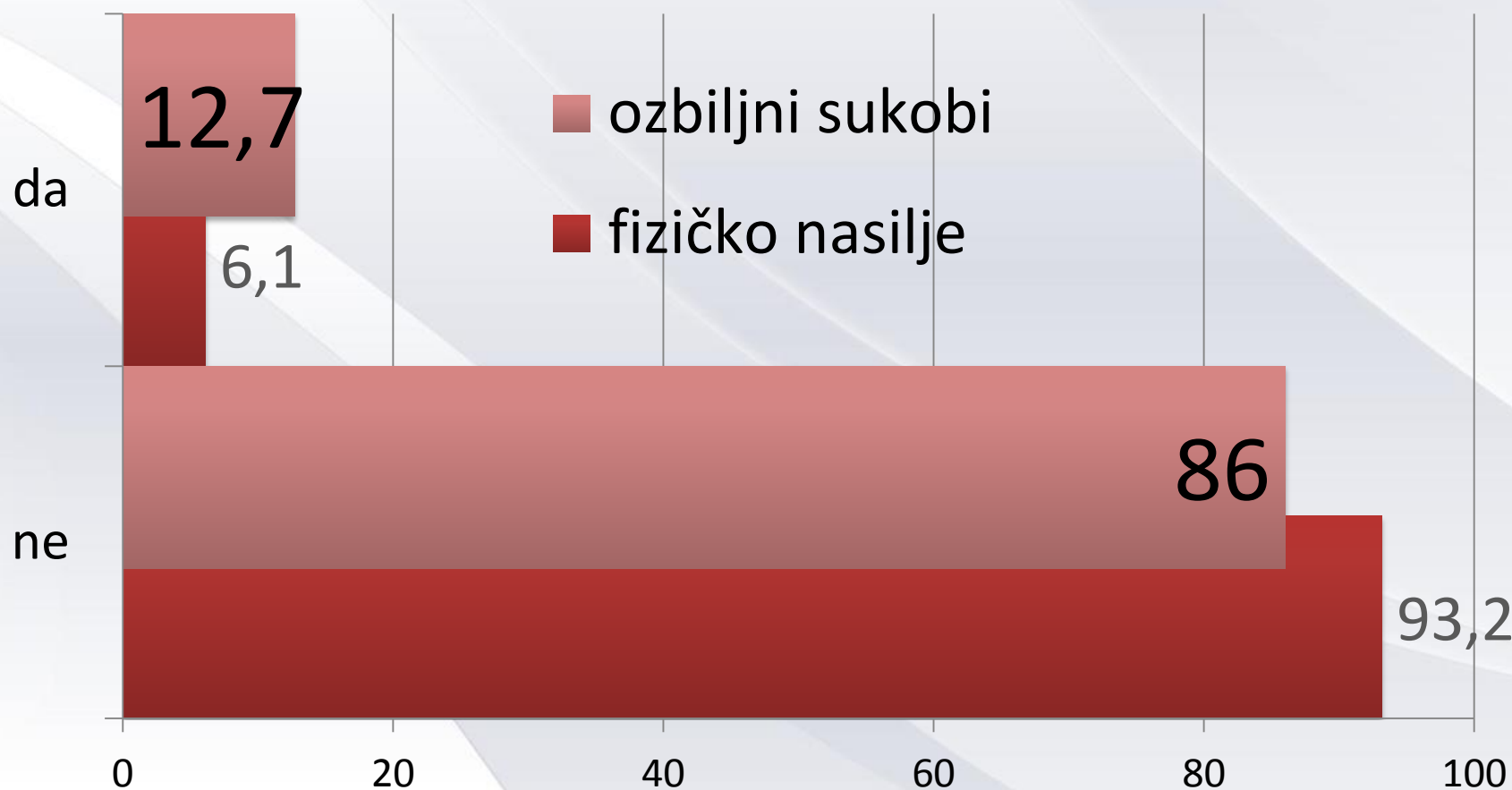
- roditelji paze na zadaće i primjerenost filmova (%):

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

obitelj - skala obiteljskih konflikata

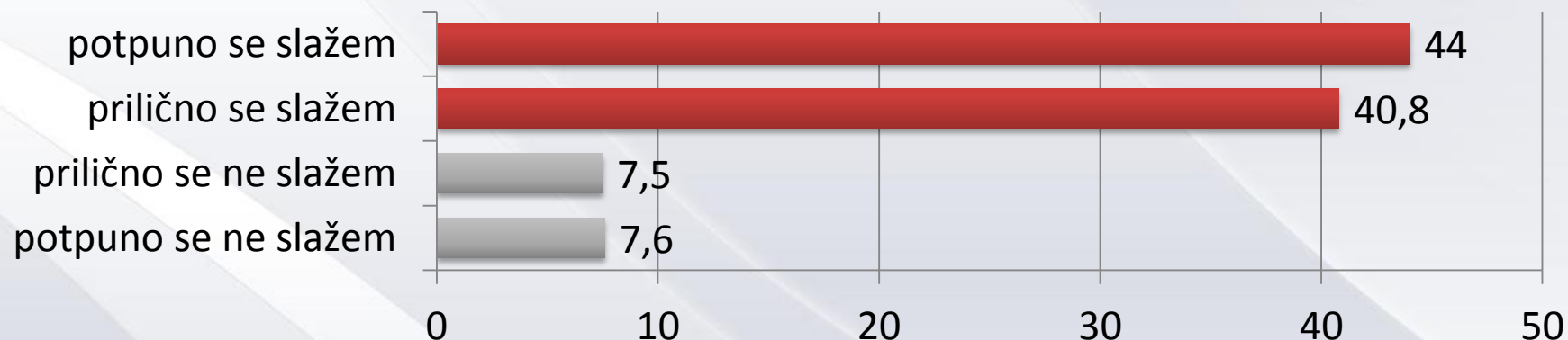
- fizičko nasilje i opetovani ozbiljni roditeljski sukobi (%):

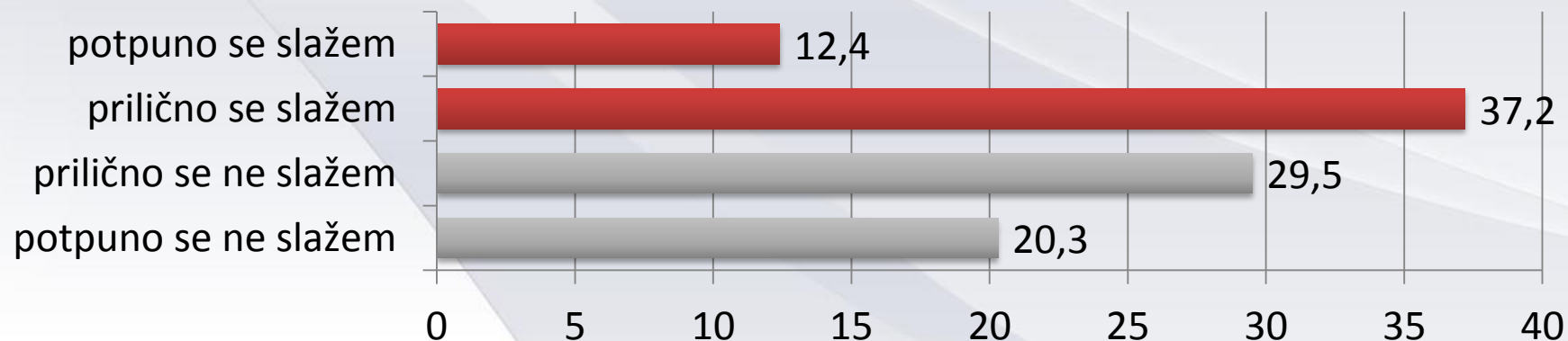
PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

škola - vezanost uz školu

- u slučaju preseljenja nedostajala bi mi škola (%):

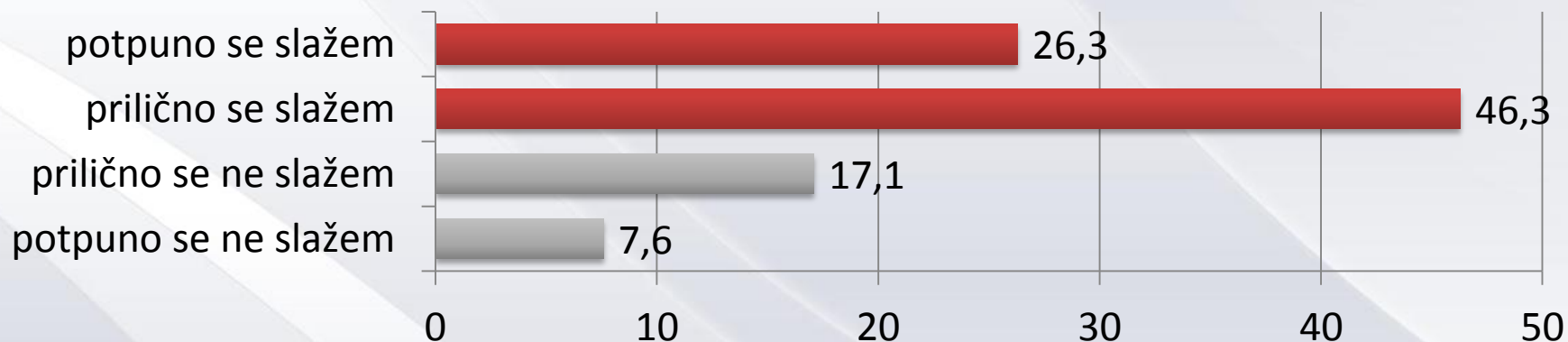
- većinom dana volim ići u školu (%):

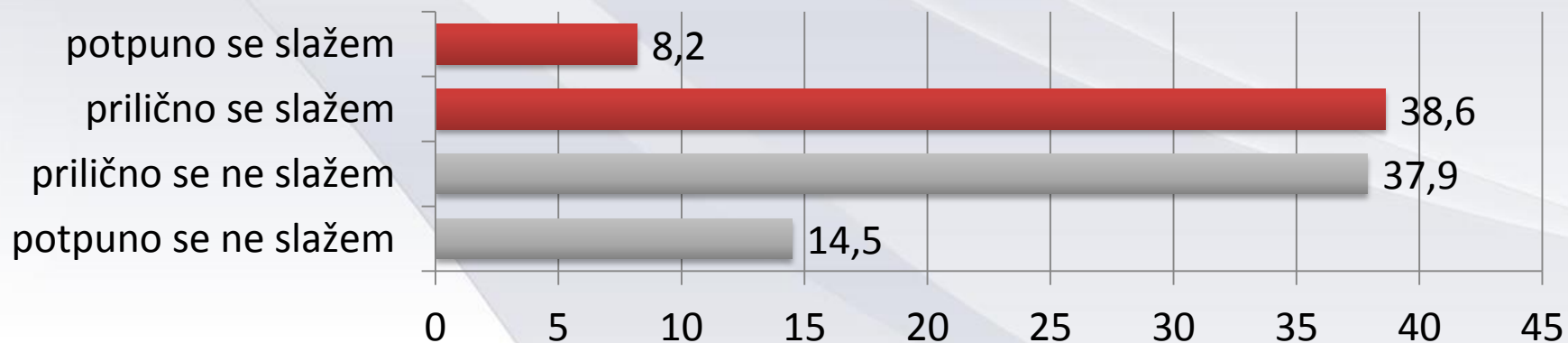
PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

škola - vezanost uz školu

■ sviđa mi se moja škola (%):

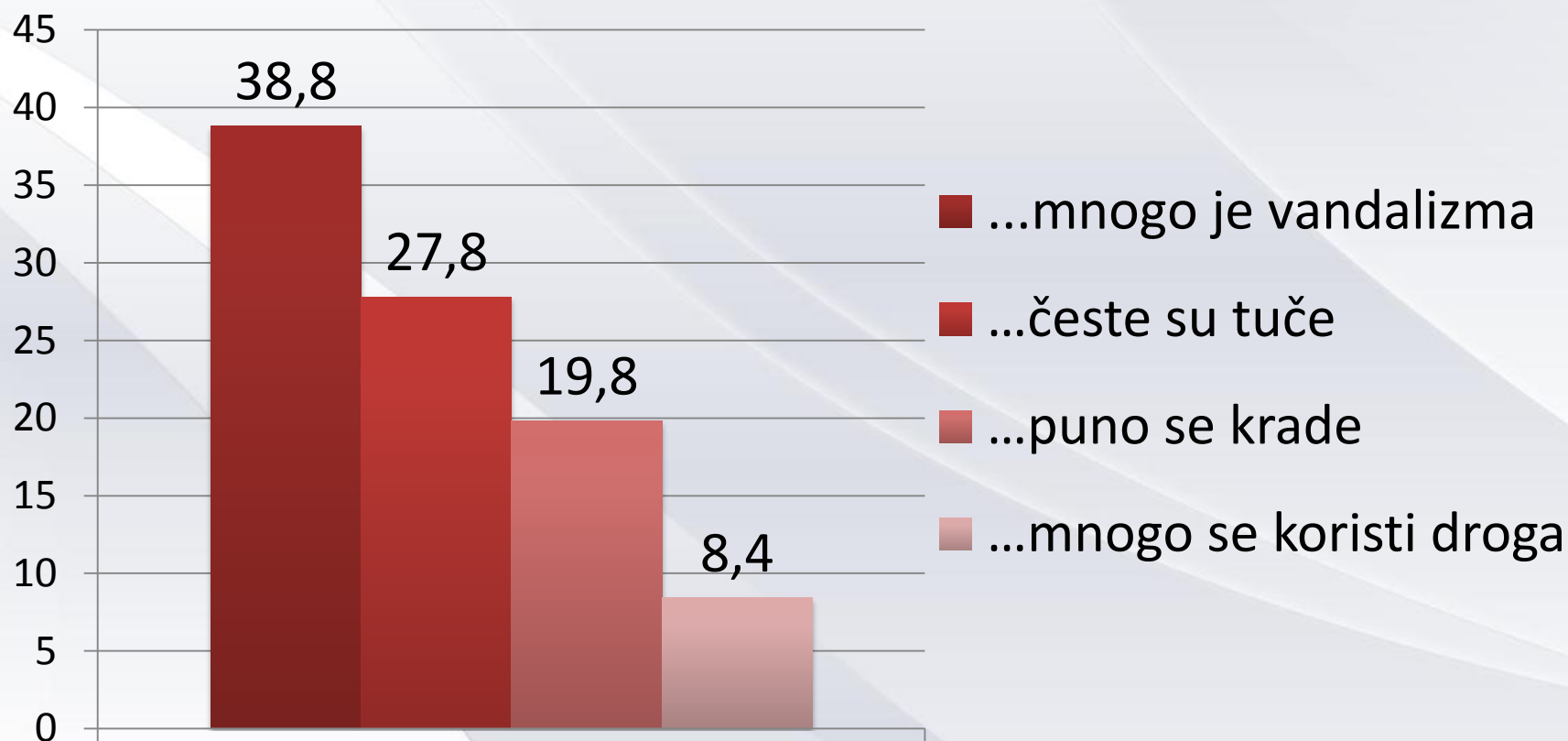
■ naši nastavni sati su zanimljivi (%):

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

škola - dezorganizacija u školi

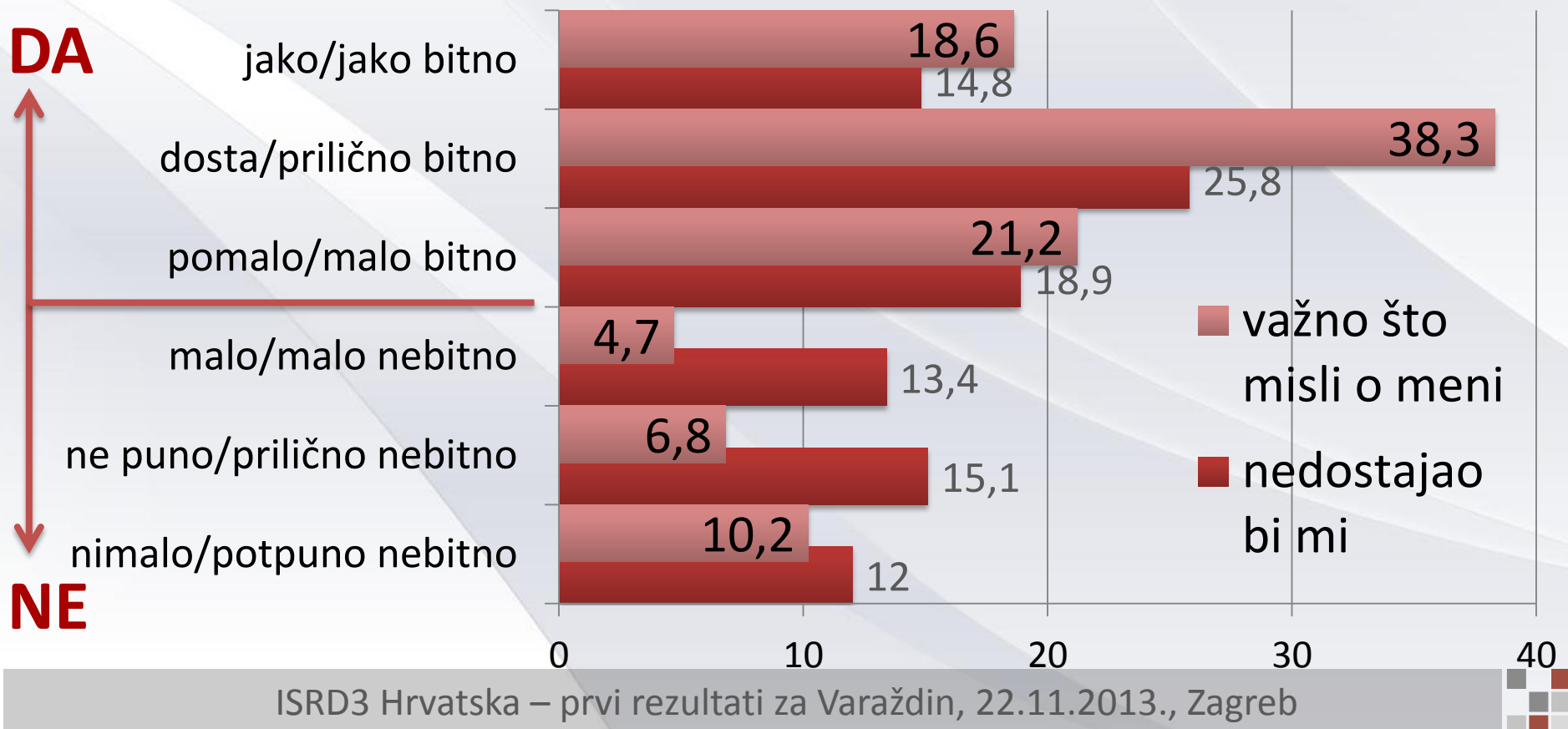
- potpuno i prilično se slažem... (%):

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

škola - vezanost uz omiljenog učitelja

- u slučaju preseljenja nedostajao bi mi učitelj i važno mi je njegovo mišljenje o meni (%):

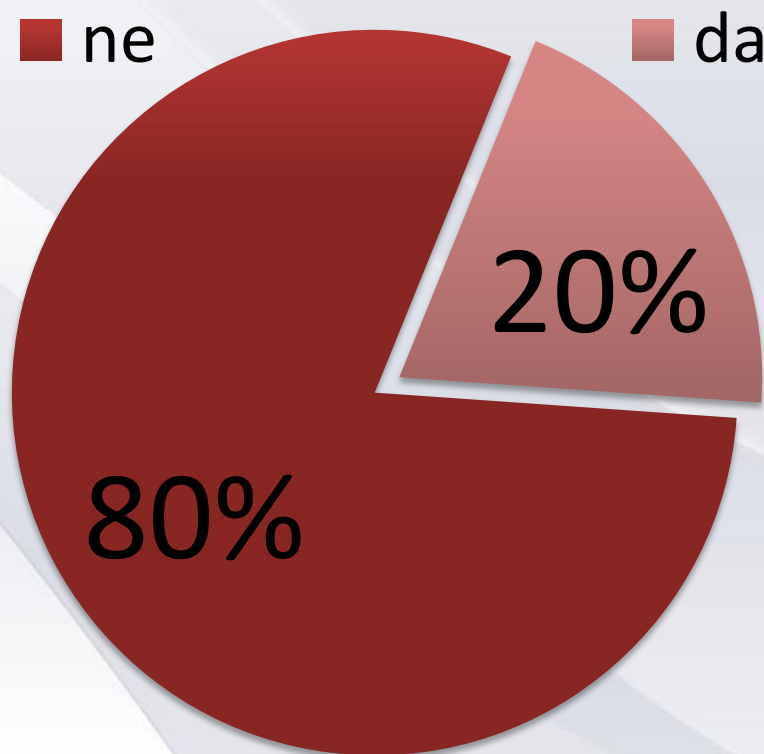

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

škola - izostanci (markiranje)

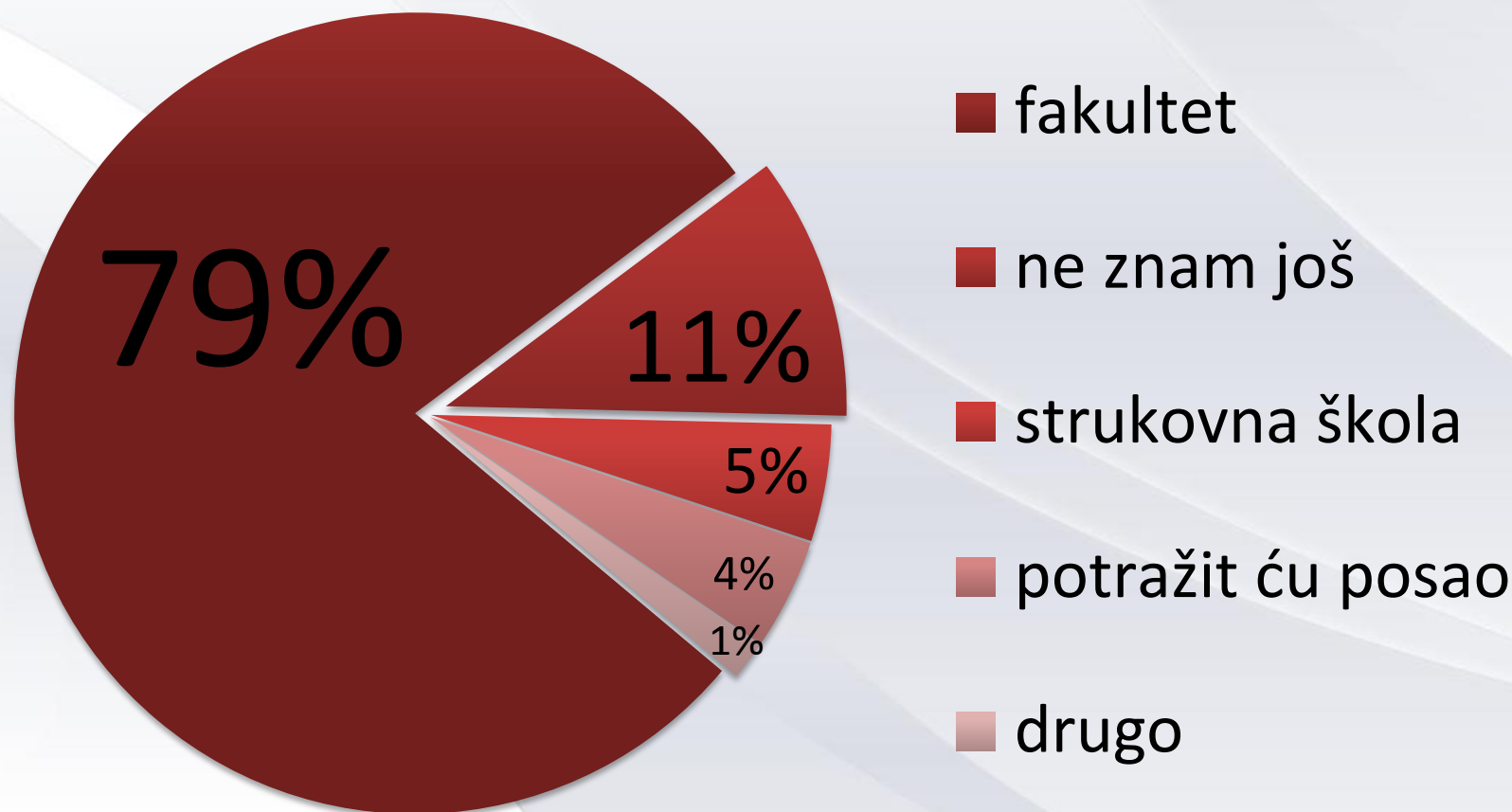
- neopravdan izostanak iz škole najmanje jedan cijeli dan u posljednjih 12 mjeseci (%):

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

škola - obrazovne aspiracije

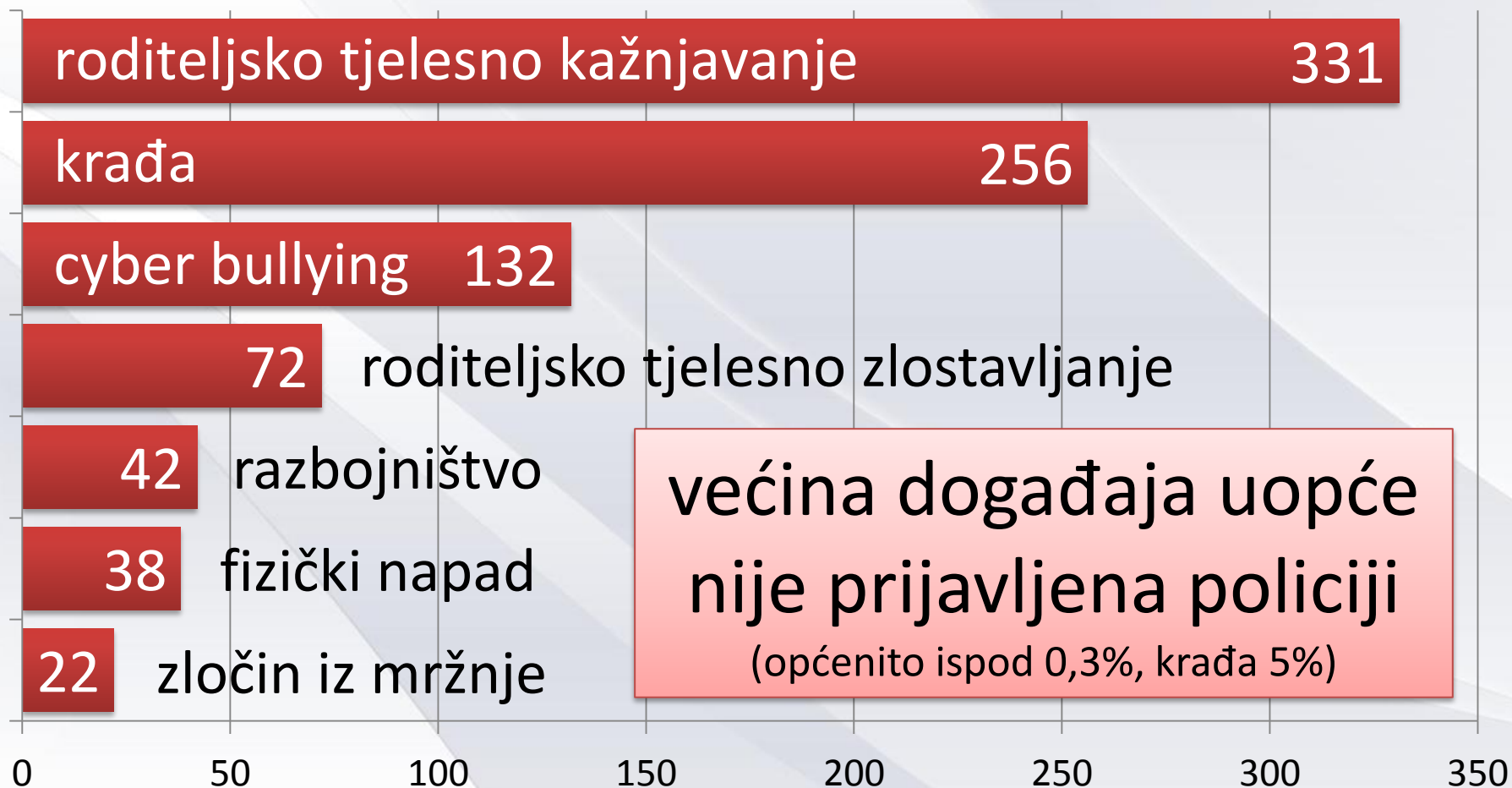
- planovi nakon završenog obaveznog obrazovanja (%):

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

viktimizacija (life-time prev.)

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

viktimizacija - usporedba s BECAN

nalaz BECAN studije (podaci za 2010. god.):

- **65,8%** djece doživjelo je neki oblik **roditeljske psihičke agresije** (vikanje, deranje, ignoriranje, glup, lijen i sl.)
- **roditeljsko psihičko zlostavljanje** je doživjelo **21% djece** (djetetu rečeno da bi želio da je mrtvo / se nikada nije rodilo)
- **roditeljsko tjelesno kažnjavanje** doživjelo je **41% djece** (npr. šamare, čupanje za kosu, udarce po stražnjici)
- **roditeljsko tjelesno zlostavljanje** doživjelo je **23,6%** djece
- **ISRD3 → roditeljsko tjelesno kažnjavanje: 38,8%**
- **ISRD3 → roditeljsko tjelesno zlostavljanje: 8,4%**

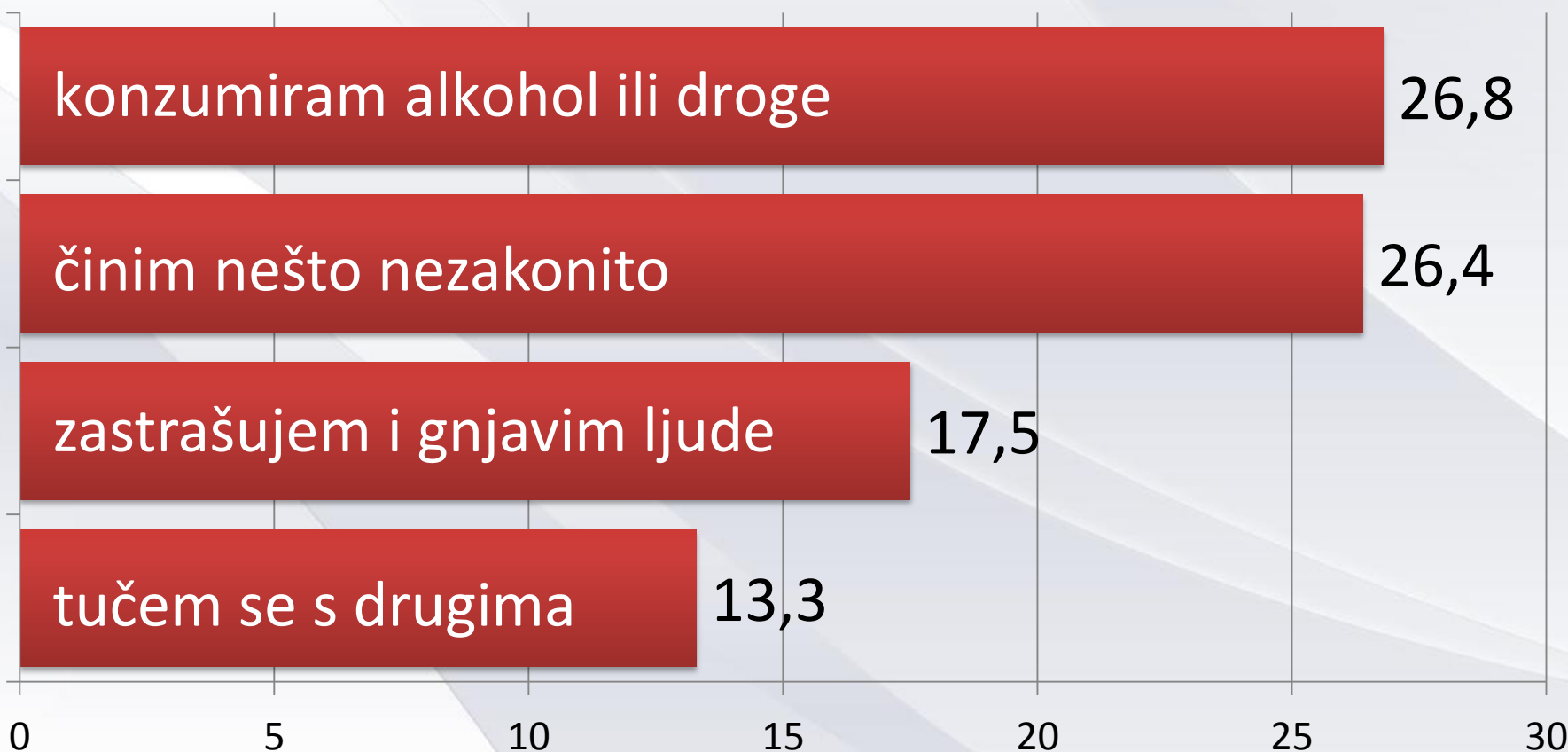
Izvor podataka za BECAN: Ajduković, Ogresta & Sušac (2012):
Prikaz konferencije. Ljetopis socijalnog rada 19 (1), 181-186

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

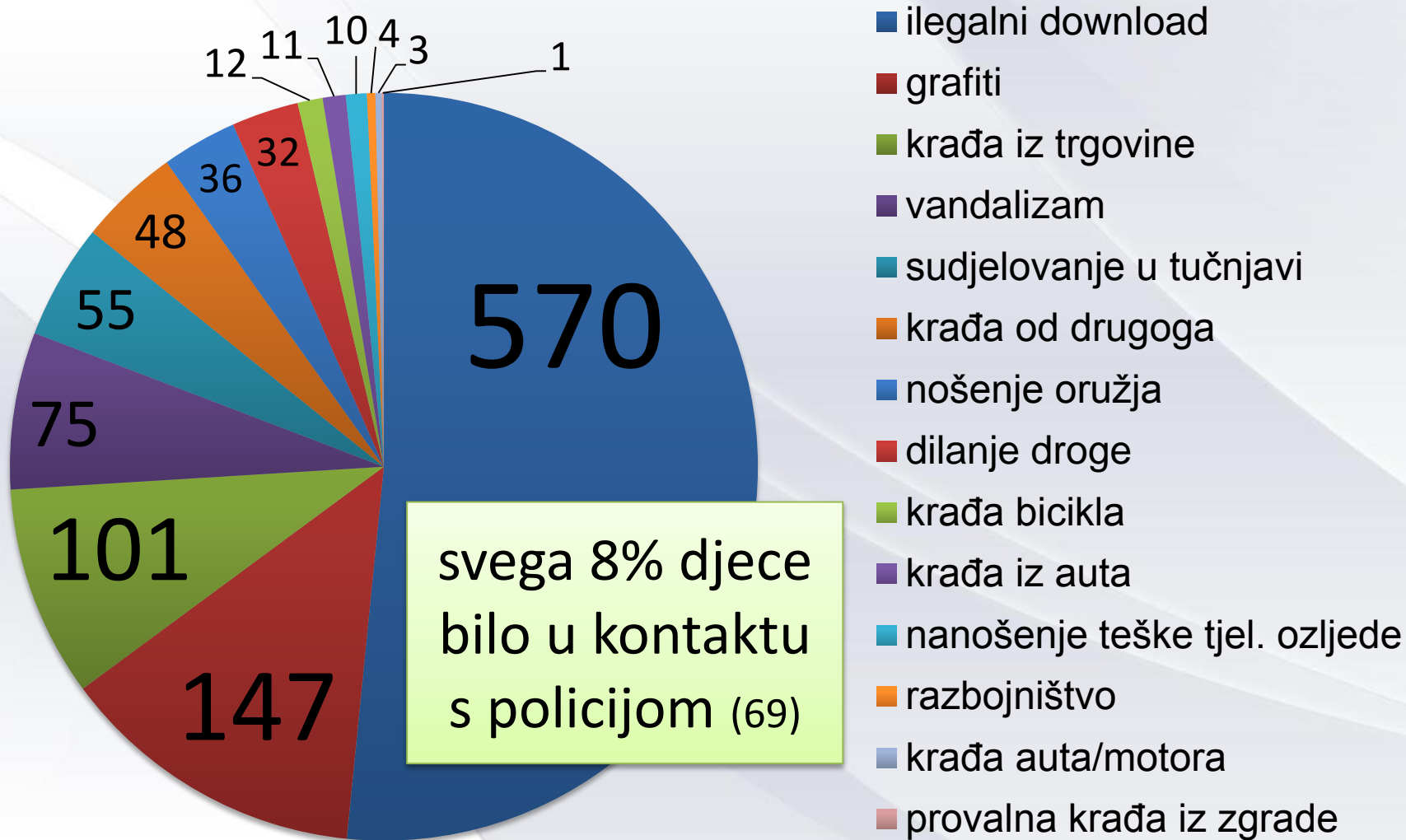
devijantno i delinkventno ponašanje

■ ...u slobodno vrijeme (%):

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

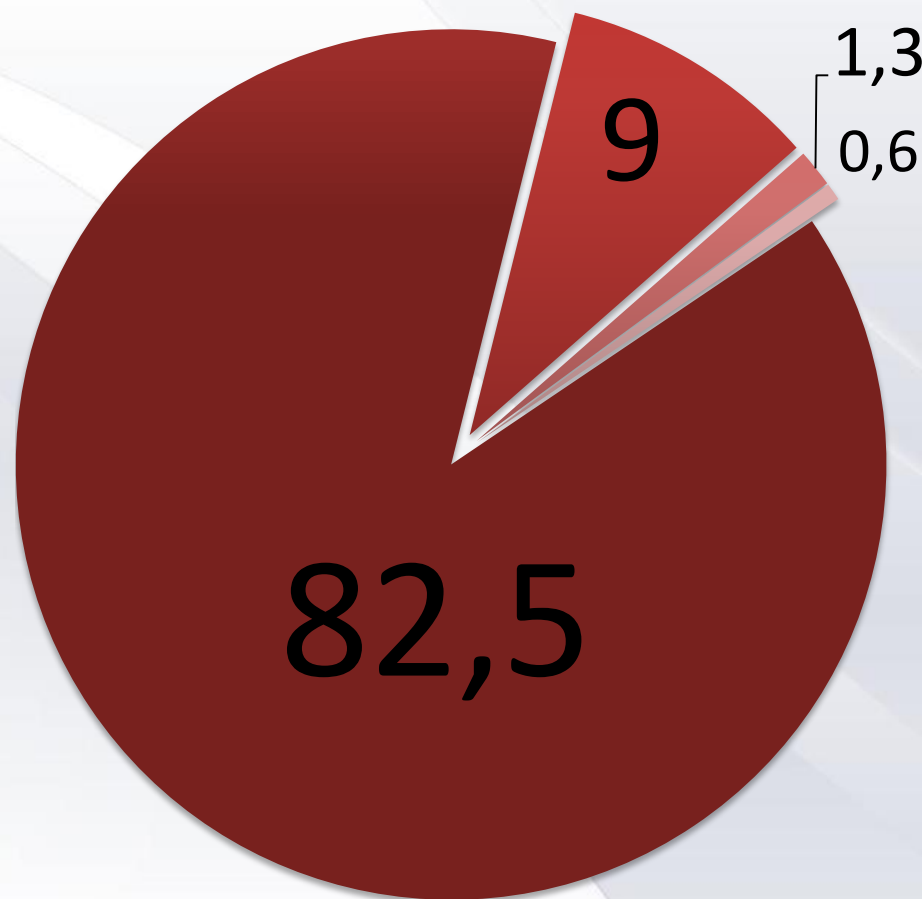
devijantno i delinkventno ponašanje

PRVI REZULTATI ZA VARAŽDIN

konzumiranje supstanci (%)

većina djece je ili bi priznala konzumiranje kanabisa u upitniku (85%)

- alkohol
- kanabis
- lakše droge (LSD, speed)
- teške droge (heroin, kokain)

IRSD3 Hrvatska

aktualno stanje i planovi za 2014. god.

- aktualno:
 - deskriptivna analiza varaždinskih rezultata
 - 2. krug zagrebačke studije (prosinac 2013. god.)
- planovi za 2014. god.:
 - analiza rezultata studije
 - usporedba Varaždin - Zagreb
 - teorijska pitanja
 - usmjerena na potrebe relevantnih dionika
 - usporedba s drugim državama
 - publikacija rezultata

HVALA VAM NA POZORNOSTI!

BALKAN
CRIMINOLOGY

www.balkan-criminology.eu • info@balkan-criminology.eu

RASPRAVA SA SUDIONICIMA

- pitanja i komentari?
- iskustva škola s provođenjem ISRD3 studije?
- usmjerenje daljnje analize podataka?
- interes za provođenjem ISRD3 studije u ZG?

